

گروه آموزشی: مامایی

نیمسال: اول ۱۴۰۳-۱۴۰۲

دانشکده: پرستاری و مامایی

نام درس: کارآموزی زایمان طبیعی و غیر طبیعی

نام و شماره درس: کارآموزی زایمان طبیعی و غیر طبیعی. ۱۹۳۷	رشته و مقطع تحصیلی: مامایی-کارشناسی ناپیوسته
روز و ساعت برگزاری: شنبه، یکشنبه، دوشنبه، سه شنبه، چهارشنبه	محل برگزاری: بیمارستان حکیم، بخش زایمان
تعداد و نوع واحد (نظری/عملی): ۲ واحد-عملی	
دروس پیش نیاز: بارداری و زایمان غیرطبیعی (بارداری و زایمان ۱)	
نام مدرسین: زهرا کمالی، زهرا ملازاده، الهام آزموده	نام مسئول درس: زهرا کمالی
آدرس دفتر: بیمارستان حکیم نیشابور، طبقه سوم، دانشکده پرستاری و مامایی	تلفن و روزهای تماس: داخلی ۳۶۴-۴۲۶۳۸۰۰۱، سه روز اول هفته آدرس Email: kamaliz@nums.ac.ir

هدف / اهداف کلی درس در ابعاد دانشی، نگرشی و مهارتی:

- ۱- بدست آوردن مهارت علمی (بعد دانش) و عملی (بعد مهارتی) لازم را برای اداره لیبر، انجام زایمان و همچنین انجام مراقبت های پس از زایمان در موارد طبیعی و غیر طبیعی بدست آورند.

اهداف اختصاصی (ویژه) درس در سه حیطه دانشی، نگرشی و مهارتی:

- ۱- ارتباط مناسب با مادر باردار برقرار نماید- بعد نگرشی
- ۲- گرفتن شرح حال و انجام معاینات فیزیکی و مانورهای شکمی - بعد دانشی و مهارتی
- ۳- کنترل صدای قلب جنین (پیدا کردن محل صحیح، کنترل نبض جنین با نبض مادر، کنترل یک دقیقه کامل، کنترل صدای قلب جنین بلافاصله بعد انقباض، شمارش و ثبت صدای قلب جنین و مانیتورینگ خارجی) - بعد دانشی و مهارتی
- ۴- الگوی ضربان قلب جنین را بررسی و موارد غیر طبیعی را تشخیص دهد - بعد دانشی
- ۵- در صورت غیر طبیعی بودن الگوی ضربان قلب، اقدام مناسب را انجام دهد - بعد دانشی و مهارتی
- ۶- معاینه واژینال (توجه به دیالتاسیون، افاسمان، موقعیت و قوام سرویکس، توجه به عضو نمایش، جایگاه عضو نمایش و پوزیشن جنین، بررسی وضعیت کیسه آب، معاینه لگن)-بعد مهارتی
- ۷- بر اساس معاینه واژینال نمره بی شاپ را محاسبه کنند- بعد دانشی و مهارتی
- ۸- با توجه به شرح حال و معاینات انجام شده در رابطه با بستری کردن زائو تصمیم بگیرد. بعد دانشی، نگرشی و مهارتی
- ۹- زائوی بستری شده را جهت استقرار در اتاق لیبر آماده کند. (آماده کردن لباس، تخت، تخلیه مثانه، برقراری راه وریدی، تجویز سرم، گرفتن آزمایشات) -بعد مهارتی

- ۱۰- مراقبت های مرحله اول زایمان را به طور کامل انجام دهد. (کنترل صدای قلب جنین، کنترل انقباضات رحمی، توجه به تغذیه، وضعیت قرار گیری، معاینه شکمی و واژینال، تخلیه مثانه، تسکین درد با استفاده از روشهای غیر دارویی، تجویز دارو و مایع درمانی، پاسخ به سوالات زائو) بعد دانشی، نگرشی و مهارتی
- ۱۱- اقدامات تشخیصی و مراقبت های لازم را در موارد غیر طبیعی چون دیابت، فشار خون بارداری، پره اکلامپسی، پارگی زودرس کیسه آب، زایمان زودرس، دکلمان، جفت سر راهی، گذشتن از موعد زایمان، مادران مبتلا به بیماری های طبی، دوقلویی، بریج، جنین IUGR و مرده زایی انجام دهد- بعد دانشی و مهارتی
- ۱۲- اندیکاسیون های انجام القا و تقویت لیبر را تشخیص دهد- بعد دانشی
- ۱۳- مراقبت های مربوط به القا و تقویت لیبر را انجام دهد - بعد مهارتی
- ۱۴- اندیکاسیون های انجام آمنیوتومی را تشخیص دهد- بعد دانشی
- ۱۵- در صورت وجود اندیکاسیون، آمنیوتومی را با رعایت شرایط استریلیتی انجام دهد- بعد مهارتی
- ۱۶- پارتوگراف زایمان را تکمیل کند- بعد دانشی و مهارتی
- ۱۷- موارد غیر طبیعی را در پارتوگراف تشخیص دهد و اقدام مناسب را انجام دهد- بعد دانشی و مهارتی
- ۱۸- شروع مرحله دوم زایمان را تشخیص دهد- بعد دانشی و مهارتی
- ۱۹- برای انجام مرحله دوم لیبر آماده گردد. (شستن دست ها، آماده کردن ست زایمان، پوشیدن چکمه، گان، دستکش)- بعد دانشی و مهارتی
- ۲۰- ست زایمان را به درستی باز کند - بعد مهارتی
- ۲۱- نیاز به انجام اپی زیاتومی را بدرستی تشخیص دهد - بعد نگرشی و مهارتی
- ۲۲- بی حسی اپی زیاتومی را بدرستی انجام دهد- بعد مهارتی
- ۲۳- مرحله دوم زایمان را با کمک مربی انجام دهد- بعد مهارتی
- ۲۴- مراقبت های مربوط به نوزاد را در ۳۰ ثانیه اول پس از زایمان انجام دهد. (باز کردن راه هوایی، جلوگیری از هیپو ترمی، خشک کردن و تحریک نوزاد)- بعد دانشی و مهارتی
- ۲۵- آپکار نوزاد را در دقیقه اول و پنجم پس از تولد محاسبه کند- بعد دانشی
- ۲۶- تماس پوستی مادر و نوزاد را بافاصله پس از خروج نوزاد انجام دهد- بعد نگرشی و مهارتی
- ۲۷- مراقبت های مربوط به نوزاد؛ کلمپ بند ناف، بستن دستبند، معاینه فیزیکی نوزاد، تزریق ویتامین K و گرفتن اثر پای نوزاد را انجام دهد- بعد دانشی و مهارتی
- ۲۸- زایمان جفت و پرده های جفتی را انجام دهد- بعد مهارتی
- ۲۹- جفت و پرده های جفتی را معاینه کند- بعد دانشی و مهارتی
- ۳۰- اپی زیاتومی مدیولترال را بدرستی انجام دهد- بعد مهارتی
- ۳۱- اپی زیاتومی و یا صدمات مربوط به کانال زایمان را ترمیم کند- بعد مهارتی
- ۳۲- وسایل مصرفی آلوده را بدرستی دفع کند- بعد مهارتی
- ۳۳- وسایل غیر مصرفی را بدرستی جمع آوری و در محل های مربوطه قرار دهد- بعد مهارتی
- ۳۴- به مادر برای انجام شیردهی کمک کند - و آموزش های مربوط به شیردهی و اهمیت تغذیه انحصاری با شیر مادر در طی ۶ ماه اول تولد را به مادر تاکید کند- بعد نگرشی و دانشی و مهارتی
- ۳۵- کنترل های مربوط به مرحله چهارم زایمان را انجام دهد (کنترل خونریزی، بررسی ارتفاع و قوام رحم، بررسی عالم حیاتی، ثبت و گزارش مراقبت های مرحله چهارم زایمان) بعد دانشی و مهارتی
- ۳۶- موارد غیر طبیعی مربوط به مرحله چهارم زایمان را تشخیص و مراقبت های الزم را انجام دهد- بعد دانشی و مهارتی
- ۳۷- به مادر مراقبت های پس از زایمان را آموزش دهد: مراقبت از خود و بهداشت فردی، حمام، مراقبت از زخم، خونریزی پس از زایمان، تغذیه، اجابت مزاج، برون ده ادراری، رابطه جنسی، تنظیم خانواده، علائم خطر مادر و نحوه شیردهی،

دفع ادرار و مدفوع در نوزاد، واکسیناسیون، آزمایشات مربوط به غربالگری نوزاد، زمان و مکان مراجعات مادر پس از ترخیص- بعد دانشی و نگرشی و مهارتی
۳۸- مطالب نظری مرتبط با اهداف کارآموزی را مطالعه نماید و در راند بالینی مشارکت فعال داشته باشد- بعد دانشی

جدول زمان بندی ارائه درس: کارآموزی زایمان طبیعی و غیر طبیعی نیمسال اول/دوم: دوم-۱۴۰۰					
ردیف	تاریخ	ساعت	موضوع	مدرس	آمادگی دانشجویان قبل از شروع کلاس
۱	روز اول		معارفه و معرفی درس نحوه برقراری ارتباط مناسب با مادران باردار، معرفی بخش زایمان و نحوه شرح حال گیری	خانم دکتر آزموده-خانم ملازاده -خانم کمالی	مطالعه نحوه شرح حال گیری از بیماران
۲	روز دوم		مراقبت های مرحله اول و دوم زایمان	خانم دکتر آزموده-خانم ملازاده -خانم کمالی	مطالعه فصل های مربوطه از کتاب بارداری و زایمان ویلیامز
۳	روز سوم		مراقبت های مرحله سوم و چهارم زایمان	خانم دکتر آزموده-خانم ملازاده -خانم کمالی	مطالعه فصل های مربوطه از کتاب بارداری و زایمان ویلیامز
۴	روز چهارم		الگوهای ضربان قلب جنین- القا و تقویت لیبر	خانم دکتر آزموده-خانم ملازاده -خانم کمالی	مطالعه فصل های مربوطه از کتاب بارداری و زایمان ویلیامز
۵	روز پنجم		مراقبت های نوزاد-احیاءنوزاد	خانم دکتر آزموده-خانم ملازاده -خانم کمالی	مطالعه فصل های مربوطه از کتاب بارداری و زایمان ویلیامز
۶	روز ششم		خونریزی پس از زایمان	خانم دکتر آزموده-خانم ملازاده -خانم کمالی	مطالعه فصل های مربوطه از کتاب بارداری و زایمان ویلیامز
۷	روز هفتم		خونریزی پس از زایمان	خانم دکتر آزموده-خانم ملازاده -خانم کمالی	مطالعه فصل های مربوطه از کتاب بارداری و زایمان ویلیامز
۸	روز هشتم		فشار خون بارداری، پره اکلامپسی، اکلامپسی	خانم دکتر آزموده-خانم ملازاده -خانم کمالی	مطالعه فصل های مربوطه از کتاب بارداری و زایمان ویلیامز
۹	روز نهم		پارگی زودرس کیسه آب	خانم دکتر آزموده-خانم ملازاده -خانم کمالی	مطالعه فصل های مربوطه از کتاب بارداری و زایمان ویلیامز
۱۰	روز دهم		زایمان زودرس	خانم دکتر آزموده-خانم ملازاده -خانم کمالی	مطالعه فصل های مربوطه از کتاب بارداری و زایمان ویلیامز
۱۱	روز یازدهم		گذشتن از موعد زایمان	خانم دکتر آزموده-خانم ملازاده -خانم کمالی	مطالعه فصل های مربوطه از کتاب بارداری و زایمان ویلیامز
۱۲	روز دوازدهم		دکلمان، جفت سر راهی	خانم دکتر آزموده-خانم ملازاده -خانم کمالی	مطالعه فصل های مربوطه از کتاب بارداری و زایمان ویلیامز
۱۳	روز سیزدهم		دوقلوئی	خانم دکتر آزموده-خانم ملازاده -خانم کمالی	مطالعه فصل های مربوطه از کتاب بارداری و زایمان ویلیامز
۱۴	روز چهاردهم		دیستوشی شانه، مرده زایی	خانم دکتر آزموده-خانم ملازاده -خانم کمالی	مطالعه فصل های مربوطه از کتاب بارداری و زایمان ویلیامز
۱۵	روز پانزدهم		دیابت و دیابت بارداری	خانم دکتر آزموده-خانم ملازاده -خانم کمالی	مطالعه فصل های مربوطه از کتاب بارداری و زایمان ویلیامز
۱۶	روز شانزدهم		بریچ	خانم دکتر آزموده-خانم ملازاده -خانم کمالی	مطالعه فصل های مربوطه از کتاب بارداری و زایمان ویلیامز
۱۷	روز هفدهم		اختلالات رشد جنین	خانم دکتر آزموده-خانم ملازاده -خانم کمالی	مطالعه فصل های مربوطه از کتاب بارداری و زایمان ویلیامز

جدول زمان بندی ارائه درس: کارآموزی زایمان طبیعی و غیر طبیعی نیمسال اول/دوم: دوم-۱۴۰۰					
ردیف	تاریخ	ساعت	موضوع	مدرس	آمادگی دانشجویان قبل از شروع کلاس
۱۸	روز هجدهم		بیماری های طبی وابسته به case	خانم دکتر آزموده-خانم ملازاده -خانم کمالی	مطالعه فصل های مربوطه از کتاب بارداری و زایمان ویلیامز

منابع اصلی درس (فارسی و لاتین): (عنوان کتاب ، نام نویسنده ، سال و محل انتشار، نام ناشر، شماره فصول یا صفحات مورد نظر در این درس- در صورتی که مطالعه همه کتاب یا همه مجلدات آن به عنوان منبع ضروری نباشد).

- ۱- بارداری و زایمان ویلیامز ۲۰۲۲
- ۲- دستورالعمل کشوری زایمان طبیعی بازنگری سوم ۱۳۹۶
- ۳- نوزادان نلسون
- ۴- راهنمای کشوری انجام زایمان طبیعی و روشهای غیر دارویی کاهش درد زایمان، وزارت بهداشت- دفتر سلامت خانواده ، اداره سلامت مادران، آخرین ویرایش

منابع فرعی درس:

- ۱- پروتکل های بارداری های پرخطر
- ۲- مراغبت های ادغام یافته مادران باردار ویژه پزشک و ماما تیر ۱۴۰۱
- ۳- درسنامه مامایی مایلز، درسنامه مامایی مایلز، مارگارت اف، آخرین ویرایش
- ۴- Danforth obstetrics and gynecology diagnosis edited by james R. scoot. last edition

روش تدریس: روش تدریس در این دوره طبق یادگیری مبتنی بر وظیفه (Task-based learning (TBL)، رویکرد فراگیر - محور و برگزاری راند و کنفرانس بالینی خواهد بود.

وظایف فراگیران:

- ۱- حضور منظم در محل کارآموزی و خودداری از غیبت غیر موجه
- ۲- رعایت اخلاق و شئون اسلامی در زایشگاه، رعایت کلیه قوانین بیمارستان و بخش زایمان
- ۳- برقراری ارتباط مناسب با استاد، سایر دانشجویان، پرسنل، زائو و همراهیان مادر باردار
- ۴- داشتن احساس مسئولیت در قبال مادران
- ۵- دقت در حفظ حریم خصوصی مادران باردار
- ۶- مشارکت در مراقبت از مادران و شرکت فعال در راند بالینی
- ۷- تکمیل فرم ثبت مهارتها و ارائه آن به استاد در انتهای کارآموزی

نحوه ارزیابی دانشجو و بارم مربوطه:

(هر استاد بسته به سیاست خود برای ارزیابی دانشجو می تواند مواردی را به این بند اضافه نماید).

رعایت شئونات اخلاقی و کد های اخلاقی و قوانین حرفه ای: ۲۰٪ /نمره
ارزشیابی عملکرد بالینی دانشجو در طول دوره کارآموزی و در پایان دوره کارآموزی: ۶۰٪ /نمره
در بخش و مشارکت فعال در راند بالینی: ۱۰٪ /نمره
تکمیل و ارائه فرم ثبت مهارتها: ۱۰٪ /نمره

سیاست مسؤل دوره در مورد برخورد با غیبت و تاخیر دانشجو در کلاس درس:

هر روز غیبت غیر موجه معادل ۲ نمره از نمره کل کسر می شود، در صورت داشتن ۳ غیبت غیر موجه کارآموزی حذف خواهد شد. در صورت غیبت موجه دانشجو باید کسر کارآموزی مربوطه را جبران و گواهی کتبی جبران کسر را ارائه دهد.

سایر تذکرات مهم برای دانشجویان:

- ۱- دانشجویان قبل از ورود به کارآموزی برگه آزمایش تیتر هیپاتیت خود را به کارشناس گروه مامایی تحویل دهند.
- ۲- دانشجویان حتما با لباس فرم بخش زایمان شامل مقنعه و مانتو و شلوار سبز و کفش جلویسته مخصوص اتاق زایمان وارد کارآموزی شوند.
- ۳- دانشجویانی که شئونات اسلامی را رعایت نکنند امکان ورود به کارآموزی را ندارند.
- ۴- دانشجویان حتما با اتیکت دانشجویی وارد کارآموزی شوند.
- ۵- ورود زیورآلات و موبایل به بخش زایمان ممنوع می باشد.